

A lóvasut premiérje. Nagy eseménye volt Pest városának 1866 július 30-án. Megindultak az első lóvasuti kocsik és pedig a Széna-tértől (mai Kálvintér) Ujpestig. A város urai és a hatóságok képviselői voltak az első utasok, akik azonban csak a Váci- (most Vilmos császár)-ut elején, a Deák-téri evangélikus templom mellett szállottak fel a kocsikra. Érdekes, hogy innen a lóvonat 30 perc alatt tette meg az utat Ujpestig. Nyilván megállás nélkül, mert hiszen a mostani villamoson is jóval tovább tart az utazás. A kopenhágai és a bécsi után a *pesti volt a világ harmadik lóvasutja*. A lapok természetesen terjedelmes tudósításokban számoltak be a lóvasut megnyitásáról és arról az ünnepies fogadásról, amelyben Ujpest közönsége az első vonaton érkező pesti urakat részesítette. Az egyik tudósítás érdekesebb részei ezek:

„Ma, 30-án, délután négy órakor történt a pest-ujpesti lovas vasut megnyitása. Így Uj-Pestig a menet 35 percet tart. A betanított lovak meglepő egyforma sebességgel és pontossággal járnak, s a kocsik kényelemre nézve nem hagynak fenn kívánnivalót, — a rázás sokkal kisebb, mint a gőzerejű vasutakon. Kétféle kocsi van, zárt és nyílt. A zártak nagy izléssel, sőt fényüzéssel vannak kiállítva, a nyíltak egyszerű ernyővel ellátva, mintegy pesti módorban, s az itteni városi omnibuszok javított és szépített kiadásban. A nyílt, vagyis könnyű kocsik különösen a város belsejében való közlekedésre vannak szánva a Széna-tértől az államvasutársaság pesti állomáshelyéig (mostani nyugati pályaudvar), s egyes emberek felvételére is megállanak utközben, míg az Uj-Pestre közlekedő kocsik a Széna-tértől indulva a Zrinyinél (Zrinyi-kávéház, a mostani Astoria-szálló helyén, a Múzeum-körut és Kossuth Lajos-utca sarkán), a Károly-laktanyánál és a Lipót-templomnál fognak állomást tartani. Hogy sokat fog köszönni Uj-Pest és az addig vezetű ut környéke ezen magában szerény vállalatnak, az kétségtelen. Ezen vállalat Pestet új kényelemmel teszi élvezetesebbé, s hogy kifizetendi a belevert tőkét, az már csak elevé is kétségtelen. Ezen készület legcélrányosabb lesz a városligethez, mi egyszersmind tökéletesen biztos üzlet lenne. Ugy halljuk, a Kerepesi- (most Rákóczi)-ut felé fog elagazni, mely utcza a legszélesebbek közé tartozik, s ugyszólyán egyedül az, hol egy vasut nagyon kevésé alkalmatlankodnék a másnemű közlekedésnek.“

Az ujpesti fogadtatásról így szól a tudósítás: „A Pestről 4 órakor elindult vonat, fél óra alatt érkezett Uj-Pestre, indulása a Váci-ut kezdetétől (a lutheránus templomon felül) történvén. Az ujpesti nép egész tömegben várta és éljenezte meg az öt nagy kocsit érkeztét s az ottani hölgyek virágbokrétákat és koszorukat vetettek a kocsiba. Megszemlélte a társaság az állomás helyről egy-két száz lépésre lévő ujpesti hajógyárat (akkor még a flumei „Stabilimento techniko“ fiókvállalata volt), hol egy jókora nagyságu személyszállító gőzös állott készen a vizen. A hajó „Deák Ferenc“ nevet visel. A gyár, melyben 160 munkás dolgozik, ki volt nemzeti színekkel lobogóva a lovas vasut megnyitási ünnepére. Az öt kocsiból állott menet öt óra után indulván, fél óra alatt visszaérkezett kiindulásához s a váci és országut hosszában tömegesen várta a kíváncsi nép.“

A lóvasutat, vagyis a közutit, harmadnap, augusztus 2-án adták át a közforgalomnak. Örömmel állapítják meg később a lapok, hogy a közuti vasutat szívesen használja a közönség és a megnyitás óta kétszáz forint volt a napi bevétel. Csak a bérkocsisok és fuvarosok nem nézték jó szemmel az új versenytársat és elkövettek mindent, hogy a közönség körében népszerűtlenné tegyék. Meg is jegyzi az egyik lap, hogy „a fuvarosok abban találják legnagyobb gyönyörüket, hogy épp akkor hajtogatnak a vonalon keresztül, mikor látják, hogy a vonat jön.“

Radó Richárd.

Pesti Hírlap 1930. március 2.